

ORATIO.

DE Divæ Partheno-Martyris URSULÆ laudibus verba facturo mihi duæ res occurrunt, quarum alteram magnopere mihi gratulor, alteram majorem in modum pertimesco. *Perillustis, Magnifice, Spectabilis, ac Excellentissime Domine Universitatis RECTOR, Admodum Reverende, & Clarissime à Societate JESU Pater Inclytæ Nationis Rhenana Procurator, Inclyta Natio Rhenana, Senatus, Populusque Academicæ.* Tantam fuisse Virginem, ut laudationis argumentum Oratorem deficere nunquam possit, istud quidem vehementer gaudeo: tot res præconiis dignissimas egisse, ut earum mole dicentem obrui necesse sit, istud verò etiam, atque etiam timeo, quando ea fuit rerum ab URSULA gestarum claritas, ut, quidquid de iis dixeris, aut nihil omnino, aut certè infra dignitatem aliquid dixisse videaris. Quid enim arduum magis, & difficile accidere Oratori possit, quàm Virgini laudationem instruere, in cujus vita, rebûsque gestis omnem illam gloriam collectam conspicit, quam in aliis propè omnibus non nisi divisam deprehendit? non secùs, ac Duci evenire solet, qui cum tanto hostium numero certamen ineundum sibi videt, ut vires suas ægrè singulis eorum agminibus superandis pares fore cœgnoscat. Sed nempe tentandum est aliquid, &, si minùs pro dignitate re-

cenferi poffunt fingula, univerfa certè fic exponenda funt, ut, quæ præ cœteris fplendoris, & claritatis aliquid habent, illæ potiffimùm pro viribus commemorentur. Atque iftud quidem acturus tria invenio, quibus fuma, & propè omnis Virginis alicujus gloria continetur: Virginitatem fervâffe integram, defendiffe fanguine, atque alias etiam ad idem ftudium pari fortitudine fufcipiendum, tuendùmque pertraxiffe. Unumquodque quidem horum tantum in fe gloriæ continet, ut nemo fit, qui non omnium præconiis digniffimum arbitretur: ubi verò omnia fimul collecta reperiuntur, illuftriora funt, quàm ut ab aliquo fatis laudari, ac celebrari poffe videantur. Quemadmodum enim eò minus gloriæ è rebus bene, ac præclarè geftis enafcitur, quò minus difficultatis in iis conficiendis fuperandum fuit, ita tantò plus fplendoris hæ res illi, à quo geftæ funt, adferunt, quantò plus ei laboris obtulère: atque hæc quidem gloria tum fieri folet longè maxima, quando in perficiendis his rebus ea fortitudo elucet, ut pluribus impertita nihil omnino minuatur.

Atque hæc funt, quæ, quidquid gloriæ in aliis divifa fibi vendicant, id raro exemplo, & admiradili planè felicitate in URSULA collecta fibi jure depofcunt; quodfi enim Virginitatis florem integrum, atque inviolatum fervâffe laus eft, fervavit URSULA, fi magna ex eodem fanguine defenfo exiftit gloria, defendit URSULA, fi non vulgarem adfert claritatem alias ad eadem audenda verbis, exemplisque pertraxiffe, URSULA pertraxit, fi tria hæc una in Virgine collecta gloriæ faftigium conftituunt, in URSULA reperiuntur. Verùm hæc quoque majora funt, quàm ut una oratione pro dignitate complecti me poffe exiftimem. Summa duntaxat rerum deligenda funt capita, atque de uno, quod cœteris majus, & illuftrius videbitur, pluribus agendum. Sed ipfum hoc difficultatis non parum habet, quando arduum eft, Oratori decernere, quænam è prærogativis tanta claritate confpicuis cœteris aut debeat, aut certè poffit anteferri. Erunt fanè non pauci, qui primas ex his partes Virginitatis integritati tribuent, erunt, qui martyrium principem locum obtinere judicabunt. Ego tamen fic exiftimo, atque pace veftra dicam AA., multum quidem ex Virginitate fervata gloriæ URSULAM accepiffe, Martyrium pro illius integritate perpetratum non vulgarem ei laudem conciliâffe, è Magifterio tamen, quod in aliis ad
idem

idem studium pari virtute defendendum adducendis exercuit, plurimum illi gloriæ, & splendoris accessisse.

Atque istud ego dictionis meæ argumentum constituo, omnium earum rerum, quæ ab URSULA gestæ sunt, illustrissimum ejus Magisterium fuisse. Quod ut exhibeam, binas in partes orationem omnem dispartior, quarum altera id agam, ut hoc in URSULA Magistræ munus Virginitate servata clarius, altera id agam, ut etiam Martyrii palmâ illustrius fuisse intelligatis. Vos interea de hoc argumento pauca differentem ea, qua soletis, benevolentia tantisper sustinete.

Quantum in Virginitate pretium existeret, is optimè perspectum habuit, qui illius integritatem etiam Angelicæ præferendam existimavit, quando quod Angelis naturæ felicitate concessum est, illud Virgines sua duntaxat virtute consequuntur. Tanta cum suapte natura sit Virginalis integritas, quantam in URSULA fuisse oporteat, nemini ignotum esse potest, utpote quam & generis claritas, & gratiæ, ac naturæ dona, quibus ad miraculum instructa fuit, quàm longissimè supra Virgines alias evexere; tametsi enim mihi planè persuadeam, URSULÆ Virginitatem etiam his adjumentis destitutam satis à semetipsa gloriæ, ac splendoris accepturam fuisse, quando plus ipsa generi suo elacritatis impertita est, quàm ab eo sit adepta, illud tamen certum esse autumo, hæc quoque ad ejus gloriam non parum attulisse, quando virtus oculis nostris tantò clarior apparere solet, quantò sublimiori in loco constitutam intuemur. His si tot illecebras, si formæ præstantiam, si procorum genere, & opibus clarissimorum blanditias ab URSULA Virginitatis amore neglectas adjiciam, quid præter summam de Virgine existimationem enasci possit, perfectò non apparet, ut aded sola URSULÆ Virginitas toties tentata, comperta toties, tantum sibi gloriæ apud omnes vindicet, ut nihil in ea clarius, aut illustrius reperiri posse videatur.

Verùm, ubi rem magis, attentiusque considero, Magistræ in URSULA munus hac Virginitatis gloria longè majus, clariusque deprehendo. Quod nè confidentius à quàm veriùs dictum putetis AA., vobiscum ipsis perpendite, majorémne gloriam adferat suæ duntaxat animæ salutis consulere, eamque omni virtutum genere ornatam æ-

ternæ felicitatis compotem efficere, an aliorum quoque salutem pro statûs nostri ratione omni studio, conatûque promovere? majûsne censendum sit unum aliquem omnibus etiam, quibus potest, meritis conspicuum sempiterna illa gaudia ingredi, an eò secum alios quàm plurimos deducere, qui ex illius institutione salutis suæ initium accipere? Ego certè sic existimo, si summum & Divinorum omnium quodammodo Divinissimum est DEO in procuranda animarum salute operam suam omnem conatûmque locare, huic animarum cœlo asserendarum studio palmam præ Virginitate deberi; sit enim clara, & nullis laudibus satis celebranda Virginitas, sit Angelorum integritate potior, tantò sit illustrior, quantò sublimiorem illam, in qua virtus hæc elucet, ipsa nascendi conditio, & donorum, quibus prædita est, magnitudo effecit: at unius duntaxat Virginis animum ornat, hanc unam DEO conjungit, hujus unius salute continetur: jacent aliæ non viles animæ paria certè, aut etiam majora ausuræ, nisi Duce carerent, cujus monitis, & exemplis ad simile vitæ institutum pertraherentur: ubi contrà vigil proximos juvandi, & ad DEUM adducendi cura intra unius hominis limites nequaquam contenta id agit, ut perspectum à se virtutis pretium quàm plurimi videant, nec antè quiescit, quàm alii quoque in ejus amorem, æstimationemque rapiantur. Quanta non inde gloria, quantus non honor existit, quando jure asserere quis potest, se non modò victoriam à mundo retulisse, sed alios etiam non paucos eam referre docuisse: quanta non Virginis gloria, quando tot ei Virginitatem suam debent, quot ab ea se ad illam servandam, tuendamque institutas confitentur.

Sed fortasse à Virgine, quæ à rerum aliarum solitudine libera sibi uni relicta est, Deum magis, vehementiûsque amari existimatis A A., ut quæ precibus nunquam non intenta Deum assiduò cogitet, nil agat, aut loquatur, quàm quo suum in eundem amorem testetur, cujus abstractus à rerum terrenarum curis animus uno in Deo suavissimè conquiescat. At verò non parum hæc vestra vos fallit opinio; si enim, quod res est, accuratiûs expendere lubeat, fateri nos oportebit tum demum nostrum erga Deum amorem perfectissimum effici, cùm ad eum amandum quàm plurimos adducit. Sanè si quotidianæ rerum experientiæ aliqua fides habenda est, à natura ipsa ita comparati sumus, ut rerum

magnarum , & illustrium dignitate conspecta nequaquam contenti eandem aliorum quoque plurimorum oculis demirandam obijciamus , atque tum denique rem aliquam amare , & magni facere existimemur , quando , ut eam plures amore , & æstimatione prosequantur , omni studio , conatûque adlaboramus . Et quidnî hac planè ratione noster erga Deum amor tum demum verus , atque integer censendus erit , cùm se ad plurimos in parem illius amorem rapiendos extendet ? Atque istud est , à quo sententiæ meæ plurimum ponderis accedere mihi planè persuadeo , quando extra omnem controversiam est , plus longè ad Dei amorem promovendæ animarum salutis studium , quàm Virginalem integritatem adferre . Quid enim majus , atque ad hanc rem aptius excogitari potest , quàm omnem in eo operam , studiûmque collocare , ut Deum , quem amamus ipsi , quem summa religione colimus , alii quoque quàm plurimi pari cultu , & amore prosequantur , offensuri sæpenumero , nisi amare didicissent ? quodnam clarius nostri erga Deum amoris testimonium , quàm offensiones eidem inferendas ita prohibere , ut amicos , atque amatores habeat , quos Duce , monitisque tam salutaribus destitutos hostes , & perduelles habuisset ? Quantum non vel hoc unum Magisterii dignitatem supra Virginitatis gloriam facit eminere ? Ad hæc si virtutis cujusque magnitudinem non alia regula metiri oportet , quàm quantum non ad Dei modò , sed etiam proximi charitatem conferat , illa profectò cæteris omnibus major , illustriórque censenda est , quæ utramque hanc charitatem præ aliis complecti , & pulcherrimo quodam nexu conjungere reperitur , quod sanè an in aliam æquè , atque hanc plurimorum ad virtutem institutionem cadere possit , magnopere ambigo , quando hæc sola id habet à cæteris diversum , ut alios ad Dei amorem , cultûmque adductos eorum bonorum compotes efficiat , quibus summa , & perpetua hominis post hanc vitam beatitudo continetur .

Denique si Virginalis integritas Virgines Angelis pares , aut etiam superiores efficit , quidnam aliud esse potest , quod Angelos præter naturæ , quam humana altiore habent , excellentiam Virginibus præstantiores reddit , quàm ipsum hoc hominum ad Dei cognitionem , amorémque adducendorum studium , quod in Angelis summum reperitur ? E quibus omnibus illud denique conficitur , URSULÆ

Magisterium, aliarumque Virginum institutionem ejus Virginitati jure anteponi, multoque plus ei gloriæ hoc Magistræ munus, quam Virginis integritatem attulisse, quando hac quidem Divino suo Sponso gratissimam se reddidit, illo verò effecit, ut tot aliæ arctissimo eidem nexu conjungerentur, atque vel hac de causa longè gloriosior extitit, ut quæ toties Virginitatem servasse, defendissèque credenda est, quot ad eam servandam, tuendamque Virgines sua institutione pertraxit.

Verum sit etiam hoc aliarum ad Deum, virtutisque amorem adducendarum studium tanti ponderis, tantæque apud Deum, & homines gloriæ, ut Virginitati ipsi præferendum existimetur: tantumne futurum arbitrer, ut etiam Martyrii perpetrati gloria majus, atque illustrius debeat appellari? quid verò clarius, atque omnium præconiis dignius cogitari potest, quam Virginem summis ortam natalibus, in spem regni educatam, inter aulae illecebras, deliciisque enutritam, sceptro, & diademate pensi non habito, neglectis Regii Principis nuptiis, in alias regiones fugâ se subducere, atque Dei solius amore actam in barbarorum hostium enses, & tela properare? quidnam sublimius animo concipi, quam tenellam Virginem, ut Virginitatis integritati consulat, vitæ ipsius rationem non habere, atque, quod domi à suis obtinere non potest, ut illibata sibi esse liceat, in alias terras sanguinis sui pretio emptum abire? hæcne etiam propè inaudita Virginis fortitudine superiorem Magistræ gloriam fas sit existimare? talisne victoria tanta cum difficultate conjuncta, tanta virtute, atque in tot hominum conspectu relata privatae aliarum Virginum institutioni finè labore, finè difficultate susceptæ de principatu concedat?

Ita verò AA., hæc quoque Virginis magnanimitas tanta non est, ut cum exercito ab ea Magistræ munere in contentionem possit ulla ratione venire; utrum enim horum majus, ac præstantius vosmetipsi arbitramini: mortem pro Christo, & Virginitate tuenda summa etiam, qua fieri potest, animi constantia subiisse? an ad eandem alacri, magnoque animo subeundam aliis quam plurimis auctorem extitisse? quodnam majus sinceri erga DEUM, ardentisque amoris videtur testimonium? suumne duntaxat sanguinem, & vitam pro illius honore immolare? an efficere,
ut

ut tot præterea aliæ idem exemplum secutæ se se ultro devoveant Divino honori suo è sanguine holocaustum oblaturæ? Ego certè, si rectè existimo, unumquemque vestrùm ita comparatum esse autumo, ut in eandem mecum sententiam manibus, pedibûsque concedat, atque postremum primo, quàm longissimè præferendum arbitretur, quando hac ratione non modò fit, ut plures suum erga Deum amorem sanguine testentur, sed etiam nostra in proximum charitas eundem tam illustri palmæ compotem efficiendo magis declaretur. Quod si ita est, cui jam dubium esse potest AA., quin Magistræ in URSULA munus Martyrio ab ea perpetrato præstare censendum sit, quando illud ipsa tantum cum laude, fructûque exercuit, ut suo duntaxat sanguine pro Divina gloria, & Virginitatis integritate profuso nequaquam contenta verbis, & adhortationibus suis effecerit, ut undecim præterea Virginum lectissimarum millia paribus incensa studiis vitam suam, sanguinèmq; immolarent. Quis enim laureato huic Virginum agmini à gentiliis sacris ad Christum traducto veræ fidei lumen accendit? quoniam authore illibatæ hæ Agni cœlestis Sponsæ ad id adductæ sunt, ut mundi blanditiis nullo loco habitis Virginitatem suam uni DEO sacram vellent? quisnam fortissimas has pro Christo, suæque integritate pugiles tanta virtute, animique constantia Martyrium perpetrare docuit? cujus monitis, atque institutione laureas suas, eamque, quam in cœlo consecutæ sunt, gloriam in acceptis referunt? Sanè, si, quod res est, fateri lubeat, omnis hæ gloria solius URSULÆ verbis, præceptisque debetur. URSULA ab idolorum cultu abstractas Christi fidem agnoscere, & amplecti docuit, URSULA ad Virginitatem servandam verbis, exemplisque instituit, ad mortem pro Christo tanta fortitudine subeundam URSULA incitavit.

Videmini mihi AA. tacito jam animorum consensu URSULÆ plaudere, atque hanc illi Magistræ lauream Virginitatis, & Martyrii gloriâ longè illustriorem intimo corde gratulari: & hoc quidem jure meritissimo facitis, quando tanta Virginis gloria omnium sibi plausus, & gratulationes meritò deposcit. Sed nondum rem omnem intellexistis: aliud argumentum superest, quod, quoniam ad stabilendam sententiæ meæ veritatem plurimum habet ponderis, à me prætermitti minimè oportet. Intellegitis ex eo

multò etiam, quàm ex aliis, clariùs quantum aliarum ad Christi sacra, ad Virginitatis amorem, ad fundendum pro Christo sanguinem adductarum gloria præ Martyrii palma in URSULA obtineat dignitatis. Considerate tantisper cum animis vestris, quantum in hac plurimum ad fidem, virtutemque institutione gloriæ reperiri, quantò eam Martyrio potiore haberi sit necesse, quando Viri non vulgari sanctitate conspicui, ut hoc munere DEO tam grato, tam sibi et ipsis glorioso diutiùs fungi possent, Martyrii palmam, cujus tamen summa cupiditate flagrabant, quæque in eorum manibus jam esse putabatur, postponendam existimârunt. Quidenim aliud causæ fuisse arbitramini, ut gentium Apostolus ad necem Damasci quæsitus se se persecutorum oculis subduceret, quin intempesta etiam nocte ex urbis illius mœnibus fune demissus elaberetur? quanam alia re fortissimum Alexandrinæ Ecclesiæ caput Athanasium ad id adductum autumatis, ut ad effugendas Arii sectatorum manus complures menses in specubus, cryptisque exigeret, quin Alexandria etiam relicta, ut tutiùs lateret, in alias terras abiret? quidnam alios non paucos non heroica virtute minus, quàm vitæ sanctimonia præditos Ecclesiarum Præsules adegit, ut, ubi persecutiones adversus fideles à Tyrannis suscitari intellexerant, fugam ipsi arriperent? nisi fateri lubeat, ea solum de causa hos vitæ tum suæ fugiendo consuluisse, ut plures verbis, atque institutione sua ad Christi sacra traducerent, pluribus doctrina, & exemplis proderent, plures denique ad virtutem amandam, exercendamque permoverent, quod utique & sibi multò gloriosius, & ad comprobandum suum erga DEUM amorem aptius, clariùsque fore non ignorabant. Quis enim persuadere sibi possit, aut Paulum, qui nullis se, quibuscunque demum adversis casibus à DEI amore separatum iri professus est, tum concidisse animis, mortisque metu à Martyrio absteritum fugiendi consilium inivisse, aut Athanasium publico se abstinuisset propterea, quòd vitæ hujus captus dulcedine eam sibi adimi ægrè sustineret? quis animum inducere queat, ut tot fortissimos Athletas, qui ad supplicia rapti Martyrium summa animi alacritate, constantiâque perpetrârunt, ea de causa latebris undique quæsitis aliquamdiu persecutorum manus effugisse existimet, quòd nondum satis animi, viriùmque ad mortem pro Christo subeundam acceperant? Noverant

nem-

nempe Viri sanctissimi aliorum in fide, omnique virtutum genere institutionem Martyrio esse longè illustriorem: noverant plus DEO gloriæ ex aliis ad ipsius cognitionem adductis, quàm ex morte pro illius nomine summa etiam animi fortitudine exanthlata accedere: noverant tum demum victimas se DEO gratissimas, mortemque suam in ejusdem oculis pretiosiores fore, cum plurimis ad cælum præmissis, plurimis ad veræ fidei lumen aspiciendum perductis, atque ad virtutem, omnemque vitæ probitatem institutis Nominis illius gloriam longè, latèque protulissent. Quæ cum ita se habeant, satis jam vobis apparere existimo, laureolam, quam URSULA aliarum Virginum institutione consecuta est, non modò Virginitatis ab ea servatæ splendori, verùm etiam relatæ Martyrii palmæ optimo jure anteponi.

Quid jam superest, nisi ut hanc URSULÆ gloriam summa, qua par est observantia, venerationeque gratulemur? ut quæ singulari, & paucis concessio Divini Numinis beneficio triplicem Virginis, Martyris, ac Magistræ lauream consecuta Christianum orbem omnem nominis sui, & gestorum claritate complevit. Quidnî magnam illam, & illustrem fuisse oportet, in qua aliquid Virginitatis etiam, & Martyrii gloria tanti ab omnibus semper æstimata majus licet admirari. Felicem te, atque fortunatam oppidò Inclyta Natio Rhenana! quæ in URSULÆ tutela esse ejusque cultum, & gloriam apud omnes gentes promoveri voluisti: est, quòd hac Patrona, & cive glorieris, quam admiranda Numinis Providentia delegit, ut una in Virgine non minùs raro exemplo, quàm singulari beneficio omnes eas dotes collectas exhiberet, quas divisas in aliis nunquam satis, ac pro dignitate admiramur: vidiisti, atque tuo in gremio complexa es URSULAM Virginitate tumulo illata claram, Martyrio ad Coloniam Ubiorum perpetrato gloriosam, tot aliarum Virginum ad Christi sacra, ad Virginitatis amorem, ad Martyrii palmam sua institutione perductarum Magisterio longè illustrissimam, & innumeris aliis (propè dixerim) semet ipsa superiorem.

D I X I.

